## 1) Inleiding en Doelstelling

- We zitten hier om te spreken over de groei aan incidenten en wanordelijkheden die ontstaan bij de protesten op de Dam omtrent het conflict tussen Israël en palestina. Het conflict in het Midden Oosten kunnen we helaas hier waarschijnlijk niet in een half uur oplossen.
- Ik hoop u wel deelgenoot te maken van deinspanningen die de politie, het openbaar ministerie, de gemeente en derden doen om verdere escalatie tussen partijen te voorkomen.
- Samen met u wil ik bovenal graag nagaan welke weg we moeten bewandelen om te komen tot normalisatie tussen partijen en welke rol de gemeenteraad hier in kan innemen.
- Het gaat meestal om niet meer dan een handvol volwassen mensen die elkaar bijna dagelijks het licht in de ogen niet gunnen en elkaar uitmaken voor kindermoordenaar of antisemiet. Het lijkt hen niet om het uitoefenen van hun eigen demonstratierecht te gaan, maar om die van de ander te frustreren.
- Dat gebeurt niet alleen op de Dam maar ook op sociale media en in jullie aanwezigheid bij het inspreken in de Raad, waar ze geen commissievergadering van AZ lijken over te slaan, en daarbij maken ze ook soms persoonlijke verwijten naar de Raad.
- Hiermee lijken de hoofdrolspelers in een vicieuze cirkel te zijn beland. De vraag hier op tafel zou dus kunnen zijn hoe de raad en wij als overheid zich hier tegenover moet verhouden.

## 2) Juridisch Kader

- Van een demonstratie is sprake als meer dan één persoon een collectieve mening uit in het openbaar. Een zogenaamd eenmensprotest is geen demonstratie.
- Een demonstratie kent een kennisgevingsplicht; een demonstratie wordt niet vergund en vereist dus geen toestemming
- De gemeenteraad kan regels maken over het moment wanneer een organisator uiterlijk schriftelijk kennis moet geven van een demonstratie en stelt de hoogte van de leges voor bijvoorbeeld een podium vast.
- De burgemeester heeft de eigenstandige bevoegdheid om het demonstratierecht te beperken. Dat kan zij enkel doen als de in de grondwet genoemde belangen geraakt worden. Dit zijn de vrees voor wanordelijkheden, gezondheid en verkeer.
- De rechter zal daarbij altijd toetsen of de burgemeester zich tot het uiterste ingespannen heeft om dezelfde belangen met eigen middelen te beschermen.
- Alleen de Officier van Justitie oordeelt of de inhoud van een uiting strafbaar is en in laatste instantie stelt de rechter dat vast. De burgemeester gaat nooit over de inhoud.

## 3) Tijdverloop en actuele ontwikkelingen

- In april 2017 is door de driehoek besloten voor het eerst in te grijpen en mogen bepaalde demonstranten alleen nog maar om de week demonstreren op de Dam. Ze mogen wel overal elders in de stad blijven demonstreren.
- Na deze eerste WOM-brieven (aan pro-Israël en pro-Palestina) was het tot de herfst van 2018 was het, op een aantal incidenten na, relatief rustig.

- In de herfst van 2018 zien we nieuwe spelers op het toneel. Op sociale media en hier in de raad roeren de hoofdrolspelers zich dan ook meer en de situatie verhard.
- De actualiteit in Israël lijkt hier nauwelijks invloed op te hebben. Zo levert het besluit van Trump over Jeruzalem in december 2018 wel grote demonstraties op, maar die worden door anderen georganiseerd en lopen relatief goed.
- Gevestigde pro-palestina, pro-Israël of Joodse organisaties participeren ook niet in de protesten op de Dam, maar bepaalde organisaties geven wel van de zijlijn brandstof, via de media en de Raad.
- Er is op de Dam een toename van onbekende randfiguren die soms verkapt en soms klip en kaar discriminerende uitingen doen; deze worden uiteraard vaak niet gehoord door de politie maar worden dan wel op sociale media gezet. Het is niet eenvoudig om hier dan tegen op te treden.
- Om verdere escalatie te voorkomen zijn ook begin dit jaar voorschriften gesteld aan andere bewegingen/aanjagers, weer zowel pro-palestina als pro-Israël. Ook is er bemiddeling onderzocht via een organisatie die de dialoog tussen moslims en Joden bevordert en zijn er door de driehoek partners gesprekken gevoerd met de verschillende demonstranten. Deze zomer zullen we ook weer met demonstranten spreken.
- De rechtbank heeft in een recent kort geding ook een protest die weliswaar vaak start met één individu, maar zelden zo eindigt, niet als demonstratie gezien, waardoor we ons besluit moeten herzien en onze aanpak om rust te brengen op de Dam nog complexer wordt.

**4) Dilemma's/Vraagstukken**

- In hoeverre is het acceptabel dat slechts een aantal individuen de sfeer dikwijls op de Dam bepalen; Die Dam en het Monument op de dam is toch van ons allemaal en vertegenwoordigd een vrijzinnig, tolerant maar ook een peacefull Amsterdam.
- Is de inzet van politie, OM en gemeente nog wel in verhouding als je het tegenover het beperkt aantal mensen die zich op deze wijze manifesteert en het gebrek aan handhaving;
- In hoeverre werkt de aandacht van media, politiek maar ook de overheid als brandstof en houden we met z'n allen het conflict in stand?
- Hoe waken we voor discriminatie en wanneer wordt kritiek op een staat Israël, antisemitisme?
- Overkoepelend dilemma is hoe je onverzoenlijkheid kan tegen gaan zonder zelf onverzoenlijk te worden;

**5) (Gepoogde) Oplossingsrichtingen**

1) "afstand houden" *dit is in 2016 gepoogd en vergde voortdurend een forse politie-inzet waardoor partijen ook zich veilig waande om elkaar van alles toe te roepen;*
2) "niet op de Dam" *dit is vooralsnog niet gepoogd want levert mogelijk een legitiem maar wel forse inbreuk op van de vrijheid van meningsuiting en demonstratie.*
3) "om de beurt" *de huidige lijn maar nu onder druk door de uitspraak van de voorzieningenrechter*
4) "Gesprekken" *wordt op ingezet maar de gesprekken leveren nog niks op*
5) "Dam-pact met Marktmeester" *Gedachte om partijen te verbinden aan wederzijdse afspraken.*
6) "Gebiedsverboden" *Is bedoeld voor overlastgevers, maar past het ook op deze mensen die uiteindelijk de vrijheid hebben te betogen?*

7) "speakerscorner" *Gedachte om een andere locatie aan te wijzen waar vrijuit met elkaar van mening kan worden gewisseld zonder dat de Dam (wellicht ik combinatie met 2)*